

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 6T/129/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5819010365
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Daniela Pilarčíková
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2021:5819010365.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Námestovo, samosudkyňou Mgr. Danielou Pilarčíkovou, v trestnej veci proti obž. R. J., nar. XX.X.XXXX, pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, 3 písm. b/ Tr. zákona, na hlavnom pojednávaní konanom dňa 02.12.2021 v Námestove, takto

r o z h o d o l :

Obžalovaný R. J., nar. XX.XX.XXXX v Q., trvale bytom E. XXXX, XXX XX M. - E., M. republika, slobodný, t.č. vo výkone trestu,

u z n á v a s a z a v i n n é h o , ž e

ako rodič v Q. a všade tam kde sa zdržiaval v období od 16.02.2015 do 01.11.2018 napriek zákonnej povinnosti vyživovať svoje dieťa, ktorá mu vyplýva priamo zo zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení platnom a účinnom v rozhodnom čase a napriek tomu, že rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 2P/93/2006 zo dňa 01.02.2007, právoplatným dňa 24.03.2007, bol viazaný prispievať na výživu maloletej I. T., nar. XX.XX.XXXX sumou 22,60 € mesačne počnúc dňom 01.06.2006 vždy do 15 dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Námestovo a po dovŕšení 18. roku dieťaťa I. T. teda od XX.XX.XXXX do rúk dieťaťa, tak túto svoju vyživovaciu povinnosť si neplnil ani v minimálnej výške a za obdobie od februára 2015 do 01.11.2018, teda po dlhšiu dobu, mu takto vznikol dlh na výživnom voči oprávnenej I. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W. XXX/XX, A. vo výške 994,40 €,

t e d a

najmenej dva mesiace v období dvoch rokov úmyselne neplnil zákonnú povinnosť vyživovať iného a taký čin spáchal závažnejším spôsobom konania- po dlhší čas,

č í m s p á c h a l

prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, 3 písm. b/ Tr. zákona s poukazom na ust. § 138 písm. b/ Tr. zákona

Z a t o s a o d s u d z u j e :

Podľa § 207 ods. 3 Tr. zákona, § 42 ods. 1 Tr. zákona, § 41 ods. 1 Tr. zákona, § 38 ods. 2 Tr. zákona, § 37 písm. m/, § 36 písm. l/ Tr. zákona, § 39 ods. 2 písm. d/ ods. 4 Tr. zákona na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 8 (osem) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zákona z a r a d ť u j e obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 42 ods. 2 Tr. zákona z r u š u j e celý výrok o treste v trestnom rozkaze Okresného súdu Čadca sp. zn. 2T/50/2013 zo dňa 29.4.2013, právoplatný dňa 05.12.2018, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú v uvedenom výroku o treste svoj podklad.

o d ô v o d n e n i e :

Prokurátor Okresnej prokuratúry Námestovo pod sp. zn. Pv 472/17 podal dňa 17.10.2019 tunajšiemu súdu obžalobu na R. J. pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, 3 písm. b/ Tr. zákona s poukazom na ust. § 138 písm. b/ Tr. zákona.

Okresný súd Námestovo vo veci vydal dňa 5.2.2020 trestný rozkaz, ktorým obv. R. J. uznal vinným z prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, 3 písm. b/ Tr. zákona s poukazom na ust. § 138 písm. b/ Tr. zákona, za ktorý mu uložil pri prevahe priťažujúcich okolností podľa § 38 ods. 4 Tr. zákona, po zvýšení dolnej hranice trestnej sadzby o jednu tretinu, súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 2 dva roky a 4 mesiace a zaradil ho na výkon trestu do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Proti trestnému rozkazu podal v zákonnej lehote odpor obvinený, preto bolo vo veci nariadené hlavné pojednávanie.

Obžalovaný na hlavnom pojednávaní, po zákonomnom poučení urobil podľa § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. poriadku vyhlásenie, že je vinný zo spáchania skutku, ktorý mu je obžalobou kladený za vinu. Na všetky ustanovenia v zmysle § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g), h) Tr. poriadku, obžalovaný odpovedal, že rozumie, čo tvorí podstatu skutku, ktorý mu je kladený za vinu, bol poučený o svojich právach, najmä o práve na obhajobu, rozumie právnej kvalifikácii, bol oboznámený s trestnými sadzbami, ktoré zákon ustanovuje za trestný čin kladený mu za vinu a dobrovoľne sa priznal a uznal vinu za žalovaný trestný čin. Prokurátor, obhajca k vyhláseniu obžalovaného zaujali stanovisko, že nemajú námietky proti tomu, aby súd vyhlásenie obžalovaného prijal. Súd potom vyhlásenie obžalovaného o vine prijal a vyhlásil, že dokazovanie v rozsahu v akom obžalovaný priznal spáchanie skutku sa nevykoná a vykonajú sa dôkazy súvisiace s výrokom o treste.

Pod neplnením vyživovacej povinnosti treba rozumieť aj stav, keď oprávnená osoba nedostane všetko, čo je obsahom vyživovacej povinnosti.

Páchateľom trestného činu podľa § 207 Tr. zákona môže byť len osoba, ktorá má povinnosť vyživovať alebo zaopatrovať iného. Obžalovaný, ako rodič mal v rozhodnom období podľa Zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v platnom znení (ďalej len Zákon o rodine) zákonnú vyživovaciu povinnosť, ktorá nie je viazaná na to, či o povinnosti platiť výživné a o jeho výške rozhodol súd v civilnom konaní. V trestnom konaní sa súdom posudzuje otázka zavinenia na žalovanom prečine, pričom súd nie je viazaný rozhodnutím súdu v civilnom konaní a takéto rozhodnutie, ak bolo vydané, ako tomu bolo aj v tejto trestnej veci, sa posudzuje ako listinný dôkaz. Zo zákona o rodine vyplýva, že každé dieťa má zákonný nárok na výživné a každému rodičovi je zákonom o rodine uložená povinnosť výživné plniť, pričom ich vyživovacia povinnosť má vždy prednosť pred inými výdavkami rodičov. Zákon o rodine v ust. § 75 ods. 2 stanovuje, že pri určovaní výšky výživného sa vychádza z odôvodnených potrieb oprávneného a schopnosti a možnosti povinného. Schopnosti a možnosti povinného neurčuje len rozsah príjmu povinného, ale aj reálne možnosti tejto osoby uplatniť sa v pracovnom procese. Rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. sp. zn. 2P/93/2006 zo dňa 01.02.2007, právoplatným dňa 24.03.2007, bola obžalovanému uložená povinnosť platiť výživné na dcéru I. sumou XX,XX € mesačne, pričom súdom určená výška výživného nedosahovala ani výšku zákonom stanoveného minimálneho výživného v zmysle ust. § 62 ods. 3 Zákona o rodine v platnom znení, ktorú je povinný platiť každý rodič na výživu dieťaťa, a to aj bez ohľadu na to, či je, alebo nie je zamestnaný.

Súd nemal pochybnosti, že konanie obžalovaného naplnilo všetky znaky skutkovej podstaty prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, 3 písm. b/ Tr. zákona s poukazom na ust. § 138 písm. b/ Tr. zákona, podľa ktorého prečinu sa dopustí, kto najmenej dva mesiace v období dvoch rokov si neplnil, čo i len z nedbanlivosti zákonnú povinnosť vyživovať iného a čin spáchal závažnejším konaním. Súd ohraničil dobu páchania trestného činu dátumom, kedy nastúpil výkon väzby dňom 1.11.2018 vo Vážnici v Ostrave na č.l. 56. Obžalovaný skutok páchal po dobu tri a pol roka, čím naplnil aj kvalifikačný znak uvedený v ust. § 138 písm. b/ Tr. zákona - po dlhší čas. Z hľadiska subjektívnej stránky

pre naplnenie skutkovej podstaty súdeného prečinu postačuje preukázanie zavinenia nedbanlivostnou formou, obžalovaný, ako trestnoprávne zodpovedná osoba konal v priamom úmysle v zmysle ust. § 15 písm. a) Tr. zákona, pretože chcel spôsobom uvedeným v tomto zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený týmto zákonom. Obžalovaný sa pred súdom priznal a svoje konanie oľutoval, súd jeho priznanie a úprimnú ľútosť vyhodnotil ako poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Tr. zákona.

Podľa § 10 ods. 2 Tr. zákona základným predpokladom trestnej zodpovednosti za prečin je bezpečné zistenie, či konanie nesie nielen všetky formálne znaky trestného činu - prečinu, ale i toho, či ide o prečin aj v intenciách § 10 ods. 2 Tr. zákona to znamená, že vzhľadom na objekt chránený trestným zákonom, spôsob vykonania činu a jeho následky, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, mieru zavinenia a pohnútku páchatel'a, je jeho závažnosť nie nepatrná (materiálny korektív). Súd mal preukázané naplnenie materiálneho korektívu objektom súdeného trestného činu, kriminálnou minulosťou obžalovaného, ktorý má v registri trestov 17 záznamov, okolnosťami skutku, obžalovaný neplatil výživné po dobu tri a pol roka, a to i napriek tomu, že súdom mal určené výživné v nižšom rozsahu ako je zákonom stanovené minimálne výživné na dieťa.

Pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu súd vychádzal najmä zo zásad upravených v ust. § 34 ods. 1, 4 Tr. zákona, pri úvahách aký druh a výmera trestu by spravodlivo zohľadňovali konanie obžalovaných, ich zavinenie, následok, pohnútku, osobu, pomery a možnosti ich nápravy a v neposlednom rade aj poľahčujúce a priťažujúce okolnosti, súd vychádzal zo zásady, že trest je právnym následkom trestného činu, a teda musí byť úmerný k spáchaniu trestného činu (zásada proporcionality trestu). Trest je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona, čím je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, na ochranu spoločnosti, jednak pred páchatel'om trestného činu, voči ktorému sa prejavuje prvok represie (zabráneniu v trestnej činnosti) a prvok individuálnej prevencie (výchovy k riadnemu životu - rehabilitácia) a jednak aj voči ďalším občanom potencionálnym páchatel'om, voči ktorým sa prejavuje prvok generálnej prevencie (výchovné pôsobenie trestu na ostatných členov spoločnosti). Trest zároveň musí vyjadrovať aj morálne odsúdenie páchatel'a (retribúcia).

Súd oboznámil správy vzťahujúce sa k osobe obžalovaného, odpis z registra trestov a zistil, že obžalovaný má v registri trestov celkom 17 záznamov, prevažne pre majetkovú trestnú činnosť, dvakrát však bol odsúdený za prečin zanedbania povinnej výživy, v jeho prípade sa jedná o špeciálnu recidívu. Trestným rozkazom Okresného súdu Čadca sp. zn. 2T/50/2013 zo dňa 29.4.2013, právoplatným dňa 05.12.2018 bol odsúdený za rovnaký trestný čin zanedbania povinnej výživy na podmienený trest odňatia slobody vo výmere 4 mesiace so skúšobnou dobou do 5.6.2020. Trestným rozkazom Okresného súdu Čadca sp. zn. 1T/98/2010 zo dňa 17.9.2010, právoplatným dňa 28.2.2013 bol rovnako odsúdený za prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, 3 písm. b) Tr. zákona na nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 15 mesiacov so zaradením na jeho výkon do stredného stupňa stráženia. Obžalovaný sa vyhýbal výkonu tohto trestu, preto bol na neho vydaný európsky zatýkací rozkaz, ktorý sa podarilo zrealizovať, potom ako si vykonal nepodmienečný trest odňatia slobody uložený mu rozsudkom Okresným súdom Ostrava sp. zn. 10T/8/2019 zo dňa 10.4.2019, pre pokračovací trestný čin podvodu, za ktorý bol odsúdený na nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 2 roky, trest si vykonal 1.11.2020, následne bol na základe EZR vydaný na výkon nepodmienečného trestu na územie SR.

Pri ukladaní trestu súd obligatórne prihliadal na ust. § 38 ods.2 Tr. zákona na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a priťažujúcich okolností. Obžalovaný tým, že na hlavnom pojednávaní urobil vyhlásenie o vine, ku spáchaniu skutku sa priznal a svoje konanie oľutoval, vyvážil prevahu priťažujúcich okolností, a keďže súd v prejednávanej trestnej veci na strane obžalovaného zistil jednu poľahčujúcu okolnosť (k trestnému činu sa priznal a svoje konanie úprimne oľutoval podľa § 36 písm. l) Tr. zákona) a jednu priťažujúcu okolnosť (bol už za trestný čin odsúdený § 37 písm. m) Tr. zákona), nezvyšoval dolnú hranicu trestnej sadzby, ako tomu bolo pri ukladaní trestu v trestnom rozkaze a pri ukladaní trestu vychádzal z trestnej sadzby od 1 do 5 rokov. Obžalovanému ukladal súhrnný trest odňatia slobody vo vzťahu k odsúdeniu Okresným súdom Čadca sp. zn. 2T/50/2013 zo dňa 29.4.2013, právoplatným dňa 05.12.2018, nakoľko súdený skutok je v súbehu so skutkom, za ktorý bol obžalovaný odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Čadca sp. zn. 2T/50/2013, ktorý bol obžalovanému oznámený jeho doručením dňa 26.11.2018. Nakoľko súd ukladal obžalovanému súhrnný trest, zrušil celý výrok o treste v trestnom rozkaze Okresného súdu Čadca sp. zn. 2T/50/2013 zo dňa 29.4.2013, právoplatný dňa 05.12.2018. Keďže obžalovaný na hlavnom pojednávaní urobil vyhlásenie o vine podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. poriadku, súd pri ukladaní trestu vychádzal aj zo stanoviska trestnoprávneho kolégia

Najvyššieho súdu SR č. 44 publikovaného v Zbierke Stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 5/2017: „Analogia je pri aplikácii Trestného zákona neprípustná v zmysle rozširovania podmienok trestnosti činu nad rámec zákona. V iných smeroch je prípustná, ak v prospech páchatel'a odstraňuje medzeru v zákone a zodpovedá zmyslu a významu riešenej otázky vo vzťahu k analogicky použitému ustanoveniu. Ak možno páchatel'ovi trestného činu pri uzavretí a schválení dohody o vine a treste mimoriadne znížiť trest podľa § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zákona, teda v situácii vopred dohodnutého trestu, možno (teda nie obligatórne) naposledy označené ustanovenie per analogiam a pri použití argumentu a minori ad maior (od menšieho k väčšiemu) použiť aj v prípade uznania viny podľa § 257 ods. 1 písm. b), c) Tr. poriadku (po prijatí takého vyhlásenia súdom), keďže páchatel' (procesne ako obžalovaný) neodvolateľne prijal všetky právne účinky uznania viny (dokonca) bez toho, aby bolo akýmkoľvek spôsobom predznamenané rozhodnutie súdu o druhu a výške uloženého trestu. " V danom prípade súd prijal vyhlásenie o vine obžalovaného a jeho prijatím nastali účinky v zmysle § 257 ods. 5 a ods. 8 Tr. poriadku, ktorými sú neodvolateľnosť vyhlásenia, vzdanie sa práva na vykonanie dokazovania v rozsahu uznanej viny a neprípustnosť riadneho opravného prostriedku, bolo potom na mieste, aby súd po prijatí vyhlásenia obžalovaného o vine pristúpil k mimoriadnemu zníženiu trestu za rovnakých podmienok, ako pri schvaľovaní dohody o vine a treste. Súd potom obžalovanému mimoriadne znížil trest odňatia slobody za použitia § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zákona per analogiam a uložil mu trest vo výmere 8 mesiacov. Pri ukladaní výmery trestu súd zohľadnil, že síce obžalovaný je recidivista, ale vo výkone trestu odňatia slobody je už od 01.11.2018, preto mu súd uložil nepodmienečný trest odňatia slobody, na úplne dolnej hranici zníženej trestnej sadzby vo výmere 8 mesiacov. Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zákona súd zaradil obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, keďže v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu bol vo výkone trestu odňatia slobody, súd poukazuje na rozhodnutie Okresného súdu Čadca sp. zn. 3T/2/00 z 5.1.2000, ktorým bol za úmyselný trestný čin odsúdený na nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 9 mesiacov, podmienne bol prepustený dňa 5.2.2007.

Takto uložený trest obžalovanému, v kombinácii s ochranným protialkoholickým liečením ústavnou formou, súd považoval za zákonný a spravodlivý, zohľadňujúci prvky tak individuálnej, ako aj generálnej prevencie, zodpovedajúci všetkým zákonným kritériám, na ktoré je súd povinný prihliadnuť pri ukladaní trestu, ako aj zásadám ukladania trestov. Takýto trest je pritom dostatočným pre dosiahnutie svojho účelu u obžalovaného.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať na tunajší súd do 15 dní od oznámenia rozsudku. Odvolanie má odkladný účinok (§ 306/2 Tr. por.).

Odvolanie môžu podať:

- prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku (§ 307/1a Tr. por.) a to v neprospech i v prospech obžalovaného (§ 308/1,2 Tr. por.). V prospech obžalovaného môže podať odvolanie aj proti vôli obžalovaného (§ 308/2 Tr. por.)

- obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka (§ 307/1b Tr. por.) a to len vo svoj prospech (§ 308/2 Tr. por.)

- príbuzný obžalovaného v priamom rade, jeho súrodenci, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh (pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného), a to len v jeho prospech (§ 308/2 Tr. por.)

- zákonný zástupca obž., opatrovník obž. a obhajca obžalovaného pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného, a to len v jeho prospech. Ak je obž. pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, môžu podať odvolanie v prospech obž. i proti jeho vôli (§ 308/2 Tr. por.)

- štátny orgán starostlivosti o mládež pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka mladistvého obžalovaného a to len v jeho prospech a to aj proti jeho vôli (§ 345/1 Tr. por.)

- poškodený, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody, pre nesprávnosť výroku o náhrade škody (§ 307/1c Tr. por.), a to v neprospech obžalovaného (§ 308/1 Tr. por.). Ak je poškodeným právnická osoba, odvolanie môže podať len osoba oprávnená konať za právnickú osobu (§ 68 Tr. por.)

- zúčastnená osoba pre nesprávnosť výroku o zhabaní veci (§ 307/1d Tr. por.), (§ 45/1 Tr.por.)

Osoby oprávnené podať odvolanie proti niektorému výroku rozsudku ho môžu napadnúť aj preto, že taký výrok nebol urobený, ako aj pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré predchádzalo rozsudku, ak toto porušenie mohlo spôsobiť, že výrok je nesprávny alebo že chýba.